

**ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ”**

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую:
Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

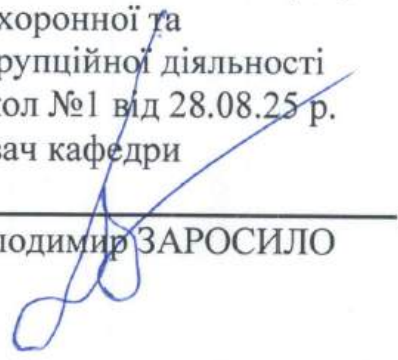
Микола ЗУБРИЦЬКИЙ

“ 28 ” 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Протокол №1 від 28.08.25 р.
Завідувач кафедри

Володимир ЗАРОСИЛО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

Спеціальності: **262 Правоохоронна діяльність**

Освітнього рівня: **другий (магістерський) рівень**

Освітньої програми: **Правоохоронна діяльність**

Спеціалізація: _____

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Муравйов Кирило Володимирович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права

(підпис)

Викладач:

Муравйов Кирило Володимирович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансовго та банківського права

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми кримінального права
Шифр та назва спеціальності	262 Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредитів/150 год Лекції : 34 Семінарські заняття: 10 Самостійна робота студентів: 106
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnoyudiyalnisty/silabusi11.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

	Муравйови Кирило Володимирович
	Доктор юридичних наук
	Професор
	Доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Дисципліни, які викладає НПП	Актуальні проблеми кримінального права, фінансове право, виконавче провадження
Напрями наукових досліджень	Кримінальне право, кримінально-виконавче право, фінансове право, правові засади валютного регулювання
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4422-4116 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=nwtPTboA-AAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	Kaf.prd.409@gmail.com

Контактний тел.	490-95-02
Телефон кафедри	490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри /Інституту/ Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnoyu-diyalnisty.html

1. Структура курсу

1.1 Анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є поглиблене вивчення норм, принципів, положень та інститутів чинного Кримінального кодексу України та дослідження останніх тенденцій у національній доктрині кримінального права, ґрунтовне закріплення практичних навичок застосування попередньо набутих знань. Дана навчальна дисципліна поглиблює і розширює знання здобувачів другого (магістерського) рівня з найбільш актуальних проблем застосування кримінального законодавства як Загальної, так і Особливої частин кримінального права. Вивчення даної дисципліни необхідне для формування глибоких теоретичних і практичних знань щодо останніх тенденцій у національній доктрині кримінального права для використання їх у подальшій професійній діяльності.

1.2 Предмет вивчення курсу – сукупність правовідносин, які виникають при вчиненні кримінального правопорушення між особою, яка його вчинила, та державою, від імені якої виступають відповідні правоохоронні та судові органи, та які регулюються кримінальним законодавством України.

1.3 Мета курсу: формування глибоких теоретичних і практичних знань кримінального законодавства та особливостей його правозастосування з урахуванням судової практики для використання набутих знань у подальшій професійній діяльності; набуття здатності розв'язувати типові і не типові ситуації, задачі з різним ступенем складності; формування у майбутніх фахівців умінь та компетентності для забезпечення ефективного управління у сфері кримінальної юстиції з урахуванням останніх досягнень кримінального права та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з глибокими теоретичними і практичними знаннями щодо кваліфікації кримінальних правопорушень, здійснення розслідування і правосуддя у кримінальних справах та сучасних тенденцій розвитку національної доктрини кримінального права.

1.4 Завдання навчальної дисципліни: з'ясування проблемних питань кримінального права; поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних питань, пов'язаних з сучасними проблемами кримінального права; вивчення позицій науковців щодо перспектив вирішення проблемних питань кримінального права;

проведення наукового аналізу кримінального законодавства і практики його застосування; виявлення переваг і недоліків, пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства; формування власної думки щодо проблемних питань кримінального права. Завдання дисципліни передбачає забезпечення формування у студентів поглиблених знань кримінального законодавства України, а також здатність аналізувати проблемні положення кримінального права для здійснення ефективного нормотворчого процесу і управління у сфері кримінальної юстиції.

1.5 Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни.

Кримінальне право, Кримінальний процес, Судові та правоохоронні органи України, Прокурорська діяльність

Постреквізити: Кримінально-виконавче право, Актуальні проблеми судочинства та судоустрою, Актуальні проблеми кримінального процесу, Інформаційно-аналітичне забезпечення та спеціальний зв'язок

1.6 Програмні компетентності (загальні (ЗК); спеціальні (СК)): Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати задачі інноваційного характеру у сфері права, що передбачає застосування правових доктрин, правових принципів, норм права та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 4 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Теми які прямо передбачають аналіз проблем, колізій, практики та наукових підходів:

Тема 1 – сучасний стан і виклики (потребує аналізу змін і тенденцій)

Тема 3 – проблеми кваліфікації (робота з кейсами, судовою практикою)

Тема 4 – заходи кримінально-правового характеру

Тема 5 – амністія та помилування

Тема 6 – неповнолітні (порівняльні та міждисциплінарні дослідження)

Тема 7 – нацбезпека (актуально в умовах війни, багато нової практики)

Тема 17 – міжнародні злочини (потребує глибокого дослідження та порівняння з міжнародним правом)

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 2: Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права. Здобувачі аналізують прогалини в чинному законодавстві та пропонують власні підходи до їх усунення, формуючи навички критичного та нестандартного мислення. Тема 14: Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності спонукає здобувачів до розробки оригінальних правових аргументів і нових підходів до кваліфікації складних та неоднозначних ситуацій, що не мають однозначного вирішення в доктрині та судовій практиці.

СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 4: Проблематика заходів кримінально-правового характеру. Здобувачі вивчають механізм застосування норм матеріального кримінального права при призначенні заходів кримінально-правового характеру, аналізують відповідні положення КК України та формують практичні навички їх реалізації у професійній діяльності. Тема 16: Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя забезпечує розуміння взаємодії норм матеріального та процесуального права, зокрема при кваліфікації діянь, пов'язаних із втручанням у діяльність судових органів, невиконанням судових рішень та завідомо неправдивими показаннями, що безпосередньо стосується практики реалізації норм у сфері судочинства.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 6: Детермінанти злочинності. Здобувачі аналізують соціальні та економічні фактори, що породжують злочинність. Тема 8: Віктимологічна профілактика навчає виявляти умови, що роблять особу вразливою до злочинних посягань, та розробляти рекомендації для їх усунення.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 3: Правовий статус учасників кримінального провадження. Здобувачі моделюють надання консультацій потерпілим або підозрюваним щодо їхніх прав та обов'язків. Тема 4: Звернення громадян вчить складати обґрунтовані юридичні відповіді на запити населення щодо роз'яснення чинного законодавства.

1.7 Очікувані результати навчання (РН).

РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 5. Детермінація та причинність злочинності. Здобувачі вивчають комплекс соціальних, економічних та психологічних факторів, що породжують злочинність, та розробляють програми профілактичних заходів для мінімізації цих впливів на рівні конкретного регіону чи об'єкта.

РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 6: Проблеми застосування законодавства у сфері покарання неповнолітніх. Здобувачі опановують механізм реалізації спеціальних норм матеріального кримінального права щодо неповнолітніх, аналізують відповідні положення КК України у взаємозв'язку з процесуальними особливостями провадження у справах цієї категорії, що формує комплексне розуміння застосування законодавства на практиці. Тема 12: Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки забезпечує набуття навичок кваліфікованого застосування норм матеріального права при розмежуванні суміжних складів злочинів, а також розуміння процесуальних механізмів доказування у відповідних кримінальних провадженнях, що є невід'ємною складовою професійної юридичної діяльності.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: «Актуальні проблеми застосування положень Загальної частини Кримінального кодексу України»

Тема 1. Кримінальне законодавство України: сучасний стан та нові виклики.

Аналізує чинний стан нормативної бази, вплив воєнного стану та євроінтеграційних процесів на розвиток галузі, а також досліджує новітні види кримінальних загроз.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права. Розглядає систему джерел галузі, співвідношення Кримінального кодексу з Конституцією та міжнародними договорами, а також визначає роль судової практики (зокрема Верховного Суду) у правозастосуванні.

Тема 3. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації. Спрямована на дослідження складних алгоритмів кваліфікації діянь, вирішення питань конкуренції кримінально-правових норм та розмежування суміжних складів правопорушень.

Тема 4. Проблематика заходів кримінально-правового характеру. Висвітлює правову природу, види та підстави застосування заходів, що не є покаранням, зокрема примусових заходів медичного характеру та заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Тема 5. Проблеми застосування амністії та помилування. Охоплює аналіз інститутів звільнення від покарання на підставі актів гуманізму, їх законодавче регулювання, відмінності процедур застосування та корупційні ризики.

Тема 6. Проблеми застосування законодавства у сфері покарання неповнолітніх. Вивчає особливості притягнення до відповідальності неповнолітніх, специфіку системи покарань для цієї категорії та пріоритетність застосування примусових заходів виховного характеру.

Змістовий модуль 2: «Актуальні проблеми застосування положень Особливої частини Кримінального кодексу України»

Тема 7. Проблеми застосування кримінальних покарань проти основ національної безпеки. Аналізує специфіку призначення покарань за державну зраду, колабораційну діяльність та пособництво державі-агресору, особливо в умовах воєнного стану, а також розглядає практику конфіскації майна як додаткового покарання за ці злочини.

Тема 8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я та особистої безпеки особи. Досліджує складні питання розмежування

вбивств та тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть, особливості кваліфікації злочинів, вчинених у стані сильного душевного хвилювання, а також лікарських помилок та ненадання допомоги.

Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Вивчає юридичні ознаки торгівлі людьми, незаконного позбавлення волі та викрадення людини, акцентуючи увагу на відмежуванні цих складів від захоплення заручників та інших суміжних правопорушень.

Тема 10. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості. Охоплює новітні підходи до розуміння добровільної згоди, розмежування зґвалтування та сексуального насильства, а також особливості кваліфікації дій щодо неповнолітніх та розбещення.

Тема 11. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності. Спрямована на вирішення питань розмежування крадіжки, грабежу, розбою та вимагання, а також аналіз сучасних форм шахрайства (зокрема з використанням електронно-обчислювальної техніки) та відмежування їх від цивільно-правових відносин.

Тема 12. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Розглядає ознаки створення злочинних організацій та озброєних банд, проблеми кваліфікації незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, а також терористичної діяльності.

Тема 13. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Аналізує встановлення причинно-наслідкового зв'язку в ДТП, проблеми кваліфікації керування транспортними засобами в стані сп'яніння та порушення правил безпеки особами, які керують транспортними засобами.

Тема 14. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Вивчає поняття службової особи, розмежування зловживання

владою та перевищення службових повноважень, а також особливості кваліфікації одержання та надання неправомірної вигоди.

Тема 15. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Досліджує відмінності хуліганства від злочинів проти особи, а також проблеми кваліфікації виготовлення та розповсюдження порнографічних предметів, жорстокого поводження з тваринами.

Тема 16. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя. Охоплює питання відповідальності за втручання в діяльність судових органів, завідомо неправдиве показання, невиконання судових рішень та втечу з місця позбавлення волі.

Тема 17. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Спрямована на вивчення складів воєнних злочинів, злочину агресії, геноциду та екоциду, а також імплементацію норм міжнародного гуманітарного права в національну практику кваліфікації.

3. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення.

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

4. Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всевітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

Програмою курсу також передбачено індивідуальні завдання.

4. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Система оцінювання та вимоги

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Загальна сума балів
Робота на сем. занятті		2	2			2	2				2	2			2	2		16
Самост. робота	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	34

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	16	34	10	40	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 2 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;

- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет - джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 2 бали.

*** Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 10 питань.

Види тестових завдань:

- З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- З вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 10 балів.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права</p> <p>Завдання: Провести порівняльний аналіз норми КК України та рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у разі виникнення колізії (наприклад, щодо довічного позбавлення волі без права на перегляд).</p> <p>Результат: Здобувачі повинні визначити пріоритетність джерел права та пояснити механізм застосування рішень ЄСПЛ як джерела права в Україні.</p> <p>Дискусія: Чи можна вважати судову практику Верховного Суду самостійним джерелом кримінального права в Україні?</p> <p>Завдання: Скласти схему дії закону про кримінальну відповідальність у часі, спираючись на принцип зворотної дії.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні продемонструвати розуміння того, в яких випадках новий закон пом'якшує, а в яких — посилює відповідальність.</p> <p>Дискусія: Які ризики для правової визначеності несе часта зміна кримінального законодавства («турборежим» законодавця)?</p>	2

2	<p>Тема 2. Проблематика заходів кримінально-правового характеру</p> <p>Завдання: Вирішити ситуаційну задачу щодо застосування примусових заходів медичного характеру до особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння у стані неосудності.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні обґрунтувати вибір типу медичного закладу та відмежувати ці заходи від покарання.</p> <p>Дискусія: Де проходить межа між лікуванням пацієнта та захистом суспільства від небезпечної особи?</p> <p>Завдання: Підготувати аналітичну довідку щодо підстав застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні визначити перелік злочинів, за які відповідає юридична особа, та види заходів (штраф, ліквідація, конфіскація).</p> <p>Дискусія: Чи є ефективним інститут «квазі-кримінальної» відповідальності корпорацій у боротьбі з корупцією та відмиванням коштів?</p>	2
3	<p>Тема 3. Проблеми застосування законодавства у сфері покарання неповнолітніх</p> <p>Завдання: Розглянути фабулу справи про вчинення тяжкого злочину групою осіб, у складі якої був неповнолітній, та призначити покарання.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні врахувати специфічні межі покарань для неповнолітніх та умови відбування покарання.</p> <p>Дискусія: Чи доцільно знижувати вік кримінальної відповідальності за особливо тяжкі злочини, зважаючи на сучасні реалії?</p> <p>Завдання: Порівняти застосування покарання та застосування примусових заходів виховного характеру.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні виокремити критерії, за яких суд може звільнити неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням виховних заходів.</p> <p>Дискусія: Чи виконує сучасна пенітенціарна система функцію перевиховання неповнолітніх правопорушників?</p>	2
4	<p>Тема 4. Проблеми кваліфікації кримінальних</p>	2

	<p>правопорушень проти життя, здоров'я та особистої безпеки особи</p> <p>Завдання: Кваліфікувати діяння за умовою задачі, де необхідно розмежувати умисне вбивство (ст. 115) та умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121). Результат: Здобувачі повинні проаналізувати суб'єктивну сторону діяння (спрямованість умислу) для правильної кваліфікації. Дискусія: Як довести наявність умислу на вбивство, якщо підозрюваний стверджує, що «хотів лише налякати»?</p> <p>Завдання: Проаналізувати кейс щодо домашнього насильства (ст. 126-1 КК) та відмежувати його від нанесення легких тілесних ушкоджень.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні виявити ознаки систематичності діяння та специфічного суб'єктного складу.</p> <p>Дискусія: Чи достатньо кримінально-правових засобів для ефективного запобігання домашньому насильству?</p>	
5	<p>Тема 5. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості</p> <p>Завдання: Здійснити кваліфікацію дій у ситуації, де статевий акт відбувся без фізичного опору потерпілої особи, але за відсутності її добровільної згоди.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні застосувати сучасне розуміння зґвалтування, що базується на відсутності згоди, а не на застосуванні сили.</p> <p>Дискусія: Стандарт «згода» проти стандарту «опір»: як це впливає на практику доказування?</p> <p>Завдання: Скласти порівняльну таблицю складів злочинів: розбещення неповнолітніх та сексуальне насильство щодо неповнолітніх.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні чітко розмежувати контактні та безконтактні форми сексуальних посягань.</p> <p>Дискусія: Проблема кваліфікації секстингу та грумінгу в інтернеті: чи встигає законодавець за технологіями?</p>	2
6	<p>Тема 6. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки</p>	2

	<p>Завдання: Визначити наявність чи відсутність складу злочину в діях особи, яка знайшла зброю та добровільно здала її органам влади.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати умови звільнення від кримінальної відповідальності за ст. 263 КК України.</p> <p>Дискусія: Легалізація вогнепальної зброї для цивільних: підвищення рівня безпеки чи зростання злочинності?</p> <p>Завдання: Кваліфікувати дії групи осіб, що вчиняють напади на громадян, за ознаками бандитизму (ст. 257) або розбою, вчиненого організованою групою.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні виділити обов'язкові ознаки озброєної банди.</p> <p>Дискусія: Як відрізнити терористичний акт від загальнокримінальних злочинів проти громадської безпеки?</p>	
7	<p>Тема 7. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг</p> <p>Завдання: Розглянути ситуацію отримання лікарем (працівником комунального закладу) грошової винагороди за видачу довідки та кваліфікувати дії.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні визначити, чи є суб'єкт службовою особою, та розмежувати ст. 368 (хабар) та ст. 354 (підкуп працівника).</p> <p>Дискусія: Де межа між «подякою» (подарунком) та неправомірною вигодою?</p> <p>Завдання: Підготувати висновок щодо кваліфікації зловживання впливом (ст. 369-2).</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати склад злочину, де предметом є вплив на прийняття рішення іншою особою.</p> <p>Дискусія: Чи є провокація підкупу з боку правоохоронних органів допустимим методом боротьби з корупцією?</p>	2
8	<p>Тема 8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя</p> <p>Завдання: Кваліфікувати дії свідка, який дав завідомо</p>	2

	<p>неправдиві показання з метою створення алібі для свого родича.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати ст. 384 та ст. 385 КК, враховуючи конституційне право не свідчити проти себе та рідних. Дискусія: Право на мовчання проти обов'язку сприяти правосуддю: етичні та правові дилеми.</p> <p>Завдання: Розробити алгоритм кваліфікації втручання в діяльність судді.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні ідентифікувати форми втручання та момент закінчення злочину.</p> <p>Дискусія: Як забезпечити захист суддів від тиску громадськості та медіа, не порушуючи принцип гласності судочинства?</p>	
	Усього за навчальною дисципліною	16

ЗМІСТ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА (СРЗ)

№ з/п	Зміст самостійної роботи здобувача	Форми контролю СРЗ	Обсяг годин СРЗ
1	<p>Тема 1. Кримінальне законодавство України: сучасний стан та нові виклики</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте структуру та джерела сучасного кримінального законодавства України. Яку роль відіграють міжнародні договори у цій системі? 2. Проаналізуйте зміни до Кримінального кодексу України, внесені у зв'язку із введенням воєнного стану. Як вони вплинули на криміналізацію діянь? 3. Дослідіть питання гармонізації кримінального законодавства України із законодавством Європейського Союзу. Які 	Презентація результатів	2

	<p>основні виклики виникають у цьому процесі?</p> <p>4. Поясніть значення рішень Конституційного Суду України та практики Верховного Суду для розвитку та тлумачення кримінального законодавства.</p>		
2	<p>Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте місце КК України в системі джерел кримінального права. Чи можуть міжнародні договори бути безпосередньо застосовані при кваліфікації кримінальних правопорушень? 2. Проаналізуйте принцип зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі. У яких випадках новий закон має зворотну силу, а в яких — ні? 3. Дослідіть проблему аналогії в кримінальному праві. Чому застосування аналогії закону заборонено і які наслідки її використання на практиці? 4. Поясніть особливості дії кримінального закону в просторі та за колом осіб. Як вирішується колізія юрисдикцій при вчиненні злочину на території кількох держав? 	Презентація результатів	2
3	<p>Тема 3. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації</p>	Презентація результатів	2

	<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття та етапи кваліфікації кримінального правопорушення. Які найтипівіші помилки виникають на кожному з етапів? 2. Проаналізуйте правила кваліфікації при конкуренції кримінально-правових норм (загальної та спеціальної, частини та цілого). 3. Дослідіть особливості кваліфікації незакінченого кримінального правопорушення. У чому полягає складність розмежування готування та замаху? 4. Поясніть специфіку кваліфікації діянь, вчинених у співучасті, зокрема при ексцесі виконавця. 		
4	<p>Тема 4. Проблематика заходів кримінально-правового характеру.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте систему заходів кримінально-правового характеру за КК України. Чим вони відрізняються від покарання за своєю правовою природою? 2. Проаналізуйте підстави та порядок застосування примусових заходів медичного характеру. Які проблеми виникають при визначенні осудності особи? 3. Дослідіть питання застосування спеціальної конфіскації як заходу кримінально-правового характеру. Які труднощі виникають при її практичному застосуванні? 	Презентація результатів	2

	<p>4. Поясніть особливості застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Як співвідноситься відповідальність юридичної та фізичної особи за одне й те саме діяння?</p>		
5	<p>Тема 5. Проблеми застосування амністії та помилування</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте правову природу амністії та помилування. У чому полягають ключові відмінності між цими інститутами? 2. Проаналізуйте законодавчі обмеження щодо застосування амністії. До яких категорій осіб та за які злочини амністія не може бути застосована? 3. Дослідіть процедуру здійснення помилування в Україні. Яку роль відіграє Президент України та відповідна Комісія при Президентові? 4. Поясніть соціально-правове значення гуманістичних інститутів кримінального права. Чи не суперечить їх застосування принципу невідворотності покарання? 	Презентація результатів	2
6	<p>Тема 6. Проблеми застосування законодавства у сфері покарання неповнолітніх.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте систему покарань, що застосовуються до неповнолітніх за КК України. Які обмеження встановлені щодо виду та розміру покарань порівняно з повнолітніми? 	Презентація результатів	2

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Проаналізуйте підстави звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Які критерії визначають доцільність їх застосування? 3. Дослідіть проблему встановлення віку кримінальної відповідальності. Які дискусії існують щодо зниження або диференціації віку відповідальності для окремих категорій злочинів? 4. Поясніть особливості призначення покарання у вигляді позбавлення волі неповнолітнім. Як суди мають враховувати вік, соціальне середовище та психологічний розвиток особи при обранні покарання? 		
7	<p>Тема 7. Проблеми застосування кримінальних покарань проти основ національної безпеки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте систему покарань, передбачених за злочини проти основ національної безпеки (ст. 111, 111-1, 113 КК України). Чому законодавець посилив санкції за ці діяння? 2. Проаналізуйте практику застосування конфіскації майна як виду покарання за злочини проти національної безпеки. 3. Дослідіть особливості призначення довічного позбавлення волі за державну зраду та диверсію. Які обставини враховуються судом? 4. Поясніть проблематику обмінів засуджених за злочини проти основ національної безпеки в контексті 	Презентація результатів	2

	виконання покарань.		
8	<p>Тема 8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я та особистої безпеки особи.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте механізм розмежування умисного вбивства (ст. 115 КК) та вбивства через необережність (ст. 119 КК). Яку роль відіграє суб'єктивна сторона при кваліфікації цих складів? 2. Проаналізуйте кваліфікуючі ознаки умисного вбивства за ст. 115 КК України. Які труднощі виникають при встановленні таких ознак, як «особлива жорстокість» та «корисливі мотиви»? 3. Дослідіть питання кримінальної відповідальності за доведення до самогубства (ст. 120 КК). Як встановлюється причинний зв'язок між діями винного та самогубством потерпілого? 4. Поясніть особливості кваліфікації тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості (ст. 121–125 КК). Які критерії використовуються для визначення ступеня тяжкості та як відмежувати суміжні склади? 	Презентація результатів	2
9	<p>Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності</p>	Презентація результатів	2

	<p>особи</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте об'єктивні ознаки незаконного позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК). Як відмежувати цей склад від захоплення заручників? 2. Проаналізуйте склад кримінального правопорушення «Торгівля людьми» (ст. 149 КК). Які форми експлуатації охоплює ця норма? 3. Дослідіть проблеми кваліфікації підміни дитини та незаконного усиновлення. 4. Поясніть, як впливає спосіб вчинення злочину (наприклад, небезпечний для життя спосіб чи застосування зброї) на кваліфікацію злочинів проти волі особи. 		
10	<p>Тема 10. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте ознаки складу зґвалтування (ст. 152 КК України). Які проблеми виникають при доказуванні відсутності згоди потерпілої особи та застосування насильства? 2. Проаналізуйте розмежування між зґвалтуванням (ст. 152 КК) та сексуальним насильством (ст. 153 КК). У чому полягає відмінність цих складів за об'єктивною стороною? 3. Дослідіть кримінальну відповідальність за сексуальні злочини щодо неповнолітніх. Які кваліфікуючі ознаки передбачені 	Презентація результатів	2

	<p>законом і як вони впливають на призначення покарання?</p> <p>4. Поясніть особливості кваліфікації розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК). Як відмежувати це діяння від суміжних складів та де проходить межа між злочином і адміністративним правопорушенням?</p>		
11	<p>Тема 11. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте критерії розмежування крадіжки, грабежу та розбою. Яку роль відіграє момент закінчення злочину та наявність насильства? 2. Проаналізуйте особливості кваліфікації шахрайства, вчиненого з використанням електронно-обчислювальної техніки. 3. Дослідіть практику застосування кваліфікуючої ознаки «вчинення злочину в умовах воєнного або надзвичайного стану» (ч. 4 ст. 185 КК та ін.). 4. Поясніть відмінність вимагання від грабежу та розбою. Як правильно кваліфікувати вимогу передати майно під погрозою насильства? 	Презентація результатів	2
12	<p>Тема 12. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте ознаки бандитизму (ст. 	Презентація результатів	2

	<p>257 КК України). Як відмежувати банду від інших форм співучасті — організованої групи та злочинної організації?</p> <p>2. Проаналізуйте кримінальну відповідальність за створення злочинної організації (ст. 255 КК). Які труднощі виникають при доведенні факту організації та керівництва злочинним угрупованням?</p> <p>3. Дослідіть питання кваліфікації терористичного акту (ст. 258 КК) та суміжних складів. Як розмежувати тероризм від диверсії (ст. 113 КК) та масових заворушень (ст. 294 КК)?</p> <p>4. Поясніть особливості кримінальної відповідальності за незаконне поводження зі зброєю (ст. 263 КК). Які проблеми виникають при кваліфікації цього злочину в умовах воєнного стану?</p>		
13	<p>Тема 13. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте механізм встановлення причинного зв'язку в ДТП для кваліфікації за ст. 286 КК України. 2. Проаналізуйте кримінальну відповідальність за керування транспортними засобами в стані сп'яніння (ст. 286-1 КК). Чим цей склад відрізняється від адміністративного правопорушення? 3. Дослідіть питання відповідальності пішоходів та інших учасників руху (крім водіїв) за порушення правил, що спричинили тяжкі наслідки. 	Презентація результатів	2

	<p>4. Поясніть особливості кваліфікації незаконного заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК). Як відмежувати цей злочин від самоуправства?</p>		
<p>14</p>	<p>Тема 14. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття службової особи як спеціального суб'єкта злочинів у сфері службової діяльності. Які критерії визначають наявність у особи статусу службової та які труднощі виникають на практиці? 2. Проаналізуйте склад прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди (ст. 368 КК). Як відмежувати хабарництво від суміжних діянь — зловживання владою та вимагання? 3. Дослідіть кримінальну відповідальність за зловживання службовим становищем (ст. 364 КК) та перевищення службових повноважень (ст. 365 КК). У чому полягає принципова різниця між цими складами? 4. Поясніть особливості кваліфікації злочинів, вчинених особами, які надають публічні послуги (нотаріуси, аудиторі, оцінювачі). Як співвідноситься їхня відповідальність із відповідальністю службових осіб державних органів? 	<p>Презентація результатів</p>	<p>2</p>

15	<p>Тема 15. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте ознаки хуліганства (ст. 296 КК). Як відмежувати хуліганство від злочинів проти здоров'я, вчинених з хуліганських мотивів? 2. Проаналізуйте проблеми кваліфікації групового порушення громадського порядку та масових заворушень. 3. Дослідіть склад злочину «Жорстоке поводження з тваринами» (ст. 299 КК). Які зміни відбулися у законодавстві щодо посилення відповідальності? 4. Поясніть критерії віднесення продукції до порнографічної при кваліфікації злочинів проти моральності. 	Презентація результатів	2
16	<p>Тема 16. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте склад завідомо неправдивого доносу (ст. 383 КК України). Як встановити ознаку «завідомості» та відмежувати цей злочин від добросовісної помилки заявника? 2. Проаналізуйте кримінальну відповідальність за втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК). Які форми втручання охоплює цей склад і де проходить межа між законним впливом і 	Презентація результатів	2

	<p>злочинним тиском на суд?</p> <p>3. Дослідіть питання кваліфікації завідомо неправдивих показань свідка або висновку експерта (ст. 384 КК). Які труднощі виникають при доведенні умислу та як враховується право особи не свідчити проти себе?</p> <p>4. Поясніть особливості кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення (ст. 382 КК). Які умови необхідні для притягнення до відповідальності та як відмежувати злочинне невиконання від об'єктивної неможливості виконати рішення суду?</p>		
17	<p>Тема 17. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте об'єктивну сторону порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК). Як застосовуються норми міжнародного гуманітарного права при кваліфікації? 2. Проаналізуйте відмінності між найманством (ст. 447 КК) та участю іноземних добровольців у захисті територіальної цілісності держави. 3. Дослідіть проблеми кваліфікації геноциду та екоциду. Чому ці злочини складно доводити на практиці? 4. Поясніть поняття «Злочин агресії» (ст. 437 КК) та особливості визначення суб'єктів цього злочину (вище військово-політичне керівництво). 	Презентація результатів	2

	Усього за навчальною дисципліною		34

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувана, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Кримінальне право».

Тему реферату здобувай визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувай може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи: вибір теми; розробка плану;

ознайомлення з рекомендованою літературою; написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

обґрунтування вибраної теми; опрацювання відповідної літератури; наявність авторського розділу; наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 - це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 - сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату - до 20 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє - 2 см, ліве - 3 см, праве - 1 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів

1. Колабораційна діяльність: проблеми розмежування зі суміжними складами злочинів (державна зрада, пособництво державі-агресору).
2. Воєнні злочини: проблеми кваліфікації та імплементація норм міжнародного гуманітарного права в національне законодавство.
3. Кримінальна відповідальність за ухилення від призову під час мобілізації: судова практика та прогалини законодавства.
4. Мародерство та інші військові кримінальні правопорушення: особливості відповідальності цивільних та військових осіб.
5. Геноцид та екоцид: проблеми доказування та міжнародно-правові аспекти відповідальності.
6. Несанкціоноване поширення інформації про переміщення зброї та військ: межа між свободою слова та злочином.
7. Домашнє насильство: новели законодавства та проблеми застосування обмежувальних заходів.
8. Сексуальне насильство: імплементація стандарту «добровільної згоди» в судову практику України.
9. Торгівля людьми в умовах міграційної кризи: нові форми експлуатації та проблеми кваліфікації.
10. Кримінальна відповідальність медичних працівників: лікарська помилка vs недбалість.
11. Булінг та кібербулінг: перспективи криміналізації та межі адміністративної відповідальності.
12. Злочини на ґрунті ненависті: проблеми кваліфікації діянь за мотивами расової, національної чи релігійної нетерпимості.
13. Корупційні кримінальні правопорушення: проблеми кваліфікації незаконного збагачення та декларування недостовірної інформації.
14. Шахрайство з використанням електронно-обчислювальної техніки: нові схеми та проблеми встановлення особи злочинця.
15. Кримінально-правова характеристика рейдерства: протидія протиправному заволодінню майном підприємств.
16. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: проблеми доказування предикатного злочину.
17. Криптовалюта як предмет злочину: проблеми кваліфікації розкрадань віртуальних активів.
18. Контрабанда: дискусійні питання декриміналізації та криміналізації окремих видів товарної контрабанди.
19. Інститут кримінальних проступків: аналіз ефективності застосування та проблемні питання дізнання.
20. Необхідна оборона: межі допустимості та практика виправдувальних вироків в Україні.

21. Довічне позбавлення волі: проблеми відповідності практиці ЄСПЛ та перспективи запровадження механізму перегляду вироків.
22. Обмежувальні заходи та заходи безпеки: правова природа та відмінність від покарання.
23. Відповідальність юридичних осіб: заходи кримінально-правового характеру щодо корпорацій (підстави та проблеми застосування).
24. Співучасть у кримінальному правопорушенні: проблеми кваліфікації дій організатора та підбурювача.
25. «Злодії в законі» та злочинний вплив: аналіз застосування статті 255-1 КК України.
26. Незаконний обіг зброї: проблеми легалізації вогнепальної зброї для цивільного населення та її кримінально-правові наслідки.
27. Тероризм та диверсія: спільні та відмінні риси, проблеми кваліфікації в умовах гібридної війни.
28. Хуліганство: відмежування від злочинів проти здоров'я та масових заворушень.
29. Кримінальна відповідальність за керування транспортом у стані сп'яніння: аналіз ст. 286-1 КК України.
30. Штучний інтелект як суб'єкт чи знаряддя злочину: футурологічні проблеми кримінального права.

Орієнтовний перелік питань для комплексного контролю

1. Сучасна кримінально-правова політика України: поняття, напрями та тенденції.
2. Вплив рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) на кримінальне право України.
3. Джерела кримінального права: співвідношення КК України, Конституції та міжнародних договорів.
4. Принцип верховенства права та принцип законності у кримінальному праві: проблеми реалізації.
5. Дія кримінального закону в часі: проблеми зворотної дії закону.
6. Дія кримінального закону в просторі: принципи та колізії.
7. Екстрадиція (видача особи): кримінально-правові аспекти та обмеження.
8. Поняття кримінального правопорушення: розмежування злочинів та кримінальних проступків.
9. Малозначність діяння: критерії та правові наслідки.
10. Проблеми визначення об'єкта кримінального правопорушення у сучасній доктрині.

11. Суб'єкт кримінального правопорушення: вікові особливості та обмежена осудність.
12. Кримінальна відповідальність юридичних осіб (заходи кримінально-правового характеру): підстави та проблеми застосування.
13. Проблеми визначення вини (умисел та необережність) у складах зі складною конструкцією.
14. Помилка в кримінальному праві: види (юридична, фактична) та вплив на кваліфікацію.
15. Стадії вчинення кримінального правопорушення: проблеми кваліфікації готування та замаху.
16. Добровільна відмова від вчинення кримінального правопорушення: умови та правові наслідки.
17. Співучасть у кримінальному правопорушенні: види співучасників та проблеми кваліфікації їх дій.
18. Екссес виконавця: поняття та правила кваліфікації.
19. Причетність до злочину: відмежування від співучасті.
20. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: сучасні проблеми необхідної оборони.
21. Крайня необхідність та фізичний/психічний примус: критерії правомірності.
22. Діяння, пов'язане з ризиком, та виконання спеціального завдання як обставини, що виключають протиправність.
23. Виконання наказу або розпорядження: умови звільнення від відповідальності та відповідальність за виконання злочинного наказу.
24. Система покарань в Україні: проблеми ефективності та відповідності меті покарання.
25. Довічне позбавлення волі: проблеми конституційності та перспективи умовно-дострокового звільнення.
26. Конфіскація майна та спеціальна конфіскація: відмінності та практика застосування.
27. Призначення покарання за сукупністю злочинів та сукупністю вироків.
28. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання: проблеми судової дискреції.
29. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям та примиренням винного з потерпілим.
30. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: підстави та контроль.
31. Амністія та помилування: порівняльно-правова характеристика.
32. Судимість: поняття, строки погашення та зняття, правові наслідки.

33. Примусові заходи медичного характеру: види, підстави застосування та продовження.
34. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
35. Проєкт нового Кримінального кодексу України: основні новели та концептуальні зміни.
36. Кримінально-правова характеристика дій проти основ національної безпеки України (загальний огляд).
37. Державна зрада (ст. 111 КК): об'єктивна сторона та відмежування від шпигунства.
38. Колабораційна діяльність (ст. 111-1 КК): форми, розмежування з пособництвом державі-агресору.
39. Пособництво державі-агресору (ст. 111-2 КК): проблеми кваліфікації.
40. Шпигунство та диверсія: порівняльна характеристика складів злочинів.
41. Перешкоджання законній діяльності ЗСУ та інших військових формувань (ст. 114-1 КК).
42. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї та рух ЗСУ (ст. 114-2 КК).
43. Поняття та види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
44. Проблеми кваліфікації пропаганди війни та агресії.
45. Порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК): бланкетність норми та застосування міжнародного права.
46. Екоцид та геноцид: проблеми доказування складу злочину.
47. Найманство (ст. 447 КК): відмінність від участі іноземних добровольців у захисті України.
48. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення): загальна характеристика.
49. Непокора та невиконання наказу: розмежування складів (ст. 402, 403 КК).
50. Самовільне залишення військової частини (СЗЧ) та дезертирство: проблеми кваліфікації.
51. Умисне вбивство: поняття, види та кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 115 КК).
52. Вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання, та вбивство при перевищенні меж необхідної оборони.
53. Розмежування умисного вбивства та умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого.
54. Доведення до самогубства: проблеми встановлення причинного зв'язку.
55. Тілесні ушкодження: критерії визначення ступеня тяжкості.

56. Домашнє насильство (ст. 126-1 КК): об'єктивна сторона та систематичність.
57. Катування (ст. 127 КК): імплементація міжнародних стандартів.
58. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК): відмежування від захоплення заручників.
59. Торгівля людьми (ст. 149 КК): проблеми кваліфікації та відмежування від сутенерства.
60. Злочини проти статевої свободи: поняття добровільної згоди (ст. 152, 153 КК).
61. Сексуальне насильство щодо неповнолітніх: проблеми кваліфікації.
62. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, та ненадання допомоги хворому медичним працівником.
63. Крадіжка, грабїж, розбій: критерії розмежування.
64. Кваліфікація майнових злочинів в умовах воєнного стану (автоматична кваліфікація за ч. 4 ст. 185 КК та ін.).
65. Шахрайство: способи вчинення, «комп'ютерне шахрайство» (ч. 3 ст. 190 КК).
66. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
67. Вимагання: відмінність від розбою та примушування до виконання цивільно-правових зобов'язань.
68. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом: предмет і предикатний злочин.
69. Ухилення від сплати податків: межа між оптимізацією податків та злочином.
70. Контрабанда: види предметів та проблеми криміналізації товарної контрабанди.
71. Протидія законній господарській діяльності (рейдерство).
72. Терористичний акт: склад злочину та відмежування від диверсії.
73. Створення злочинної організації та спільноти (ст. 255 КК): «злодії в законі» та злочинний вплив.
74. Бандитизм: ознаки озброєної банди.
75. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК).
76. Порушення правил безпеки дорожнього руху (ст. 286 КК): визначення причинного зв'язку.
77. Керування транспортними засобами в стані сп'яніння (ст. 286-1 КК): особливості складу.
78. Хуліганство (ст. 296 КК): мотив явної неповаги до суспільства.

79. Поняття службової особи у кримінальному праві.
80. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК): ознаки істотної шкоди.
81. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК).
82. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди (ст. 368 КК).
83. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК).
84. Зловживання впливом (ст. 369-2 КК): специфіка предмета злочину.
85. Незаконне збагачення: проблеми доказування активів.
86. Декларування недостовірної інформації: суб'єкти та межі відповідальності.
87. Посягання на життя працівника правоохоронного органу (ст. 348 КК).
88. Завідомо неправдиве показання (ст. 384 КК): право на захист vs правосуддя.
89. Невиконання судового рішення (ст. 382 КК): суб'єкти відповідальності.
90. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти (ст. 393 КК).

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (добре)	
75-81	C		
68-74	D	3 (задовільно)	
60-67	E		
35-59	FX	2 (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

6.

Політика

курсу.

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми кримінального права» передбачає засвоєння та дотримання, насамперед, принципів академічної доброчесності та професійної етики. Зокрема, академічна доброчесність вимагає в першу чергу орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах. Доповіді та презентації, які представлятимуть здобувачі, мають бути оригінальними та авторськими, містити цитати з посиланнями на першоджерела. Усі письмові роботи, в т.ч. МКР, мають бути написані власноруч. В свою чергу від майбутніх представників правничої спеціальності професійна етика вимагає дотримання таких основних принципів професійної етики як вірність духу і букві закону, рівність усіх перед законом, дотримання презумпції невинуватості, справедливості, непідкупності, повага до колег тощо.

До слухачів курсу висуваються наступні правила відвідування занять. Пропуск занять, як і запізнення на заняття без поважних причин є неприпустими. До студента у випадках пропуску заняття без поважної причини та постійних запізнь викладач має право застосувати стягнення – відрахування балів. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми. Натомість за активну участь на заняттях, науковий та творчий підхід до опанування навчальної дисципліни (наприклад, участь у студентських конференціях за напрямком навчальної дисципліни, підготовка презентацій, опрацювання додаткової літератури, пошук та аналіз судових рішень) викладач має право застосувати до студента заохочення – нарахування балів.

На останньому за розкладом практичному занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу лише один раз. Студенти, які повторно виконують модульну контрольну роботу, мають з'явитися у призначений викладачем час.

Рекомендовані джерела (література):

Основні:

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. Загальні засади. Київ : ВД «Дакор», 2019. Т.1. 562 с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. В. Вереша. – 2-ге вид. Київ : Центр учб. л-ри, 2020. 320 с.
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 612 с.
4. Сухонос В.В. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / В. В. Сухонос. – Суми : Університетська книга, 2021. – 375 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. К.: Істина, 2021.
6. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібник / за заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2023.
7. Кримінально-правові заходи в Україні: підручник / за ред. проф. О.В. Козаченка. Миколаїв: Іліон, 2019. 216 с.
8. Бабанли Р.Ш. Призначення покарання в Україні: теоретично-прикладні засади: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 488 с.
9. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т.1 – Луганськ: видавництво «Елтон-2», 2022. – 780 с.
10. Ягунов Д.В. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства. Одеса: Фенікс, 2024.

Додаткові:

1. «Судочинство та судоустрій в Україні» посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого співавторство. «Видавництво Людмила» 2020 - 196 с
2. Юридичний механізм захисту прав людини: посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2021. 172 с.
3. Криміналістика: збірник тестових завдань: посібник для вищих навчальних закладів Співавторство “Видавництво Людмила”, 2021. 60 с.
4. Прокуратура України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022. 119 с.
5. Правоохоронна діяльність в Україні посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022. 119 с.
6. Національна поліція України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 188 с.

7. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 136 с.
8. Національна гвардія України як правоохоронний орган посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 104 с.
9. Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2023, 168 с.
10. Національне антикорупційне бюро України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 168 с.
11. Служба безпеки України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 128 с.

Інформаційні ресурси:

Офіційний сайт Президента України	www.president.gov.ua/
Офіційний сайт Верховної Ради України	www.rada.gov.ua
Офіційний сайт Кабінету Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Офіційний сайт Верховного Суду України	www.scourt.gov.ua
Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ	www.sc.gov.ua
Офіційний сайт Міністерства Юстиції України	www.minjust.gov.ua
Офіційний сайт Вищої ради юстиції України	www.vru.gov.ua
Національна академія правових наук України	www.aprnu.kharkiv.org
Освітній портал	www.osvita.org.ua
Обговорення правових питань "LIGA ONLINE"	www.liga.kiev.ua
Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	www.nplu.org
Бібліотека ім. Лесі Українки	www.lucl.lucl.kiev.ua
Бібліотека Верховної Ради України	www.lib.rada.gov.ua
Єдиний державний реєстр судових рішень.	http://reyestr.court.gov.ua
Судова влада України	https://court.gov.ua

Інформаційно – пошукова система
«Нормативні акти України (НАУ)».

<http://www.nau.ua>